

Workshop MAAT – symposium

Van wijken weten Van woorden naar daden

Door Minke Nieuwboer (UMC St. Radboud) en Martine Heerkens (projectbureau MAAT)

10 november 2011

talis

SWON het seniorennetwerk

dichterbij
We dagen ieder mens uit!

Pluryn

Oosterpoort

MEE

PORTAAL

Interlokaal

nim
nim maatschappelijk werk

ribw
rijmegen & rivierland

tandem
Wolvenorganisatie Nijmegen

ZZG zorggroep

Programma

13.30 – 15.50

1. Het analyseren van wijken: een korte introductie
2. Voorbeelden uit de praktijk
3. Opdracht 1: van wijken weten

Pauze

4. Opdracht 2: van data naar daden
5. Afsluiten & reflectie

Een korte introductie

- Wat is wijkanalyse / wijkprofiel?
- Wat is het doel?
- Voor wie?
- Inhoud?

Voorbeelden

- Wijkanalyse zorg: Atelier/ gezondheid /Hatert
- Buurtmonitor gemeente
- Leefstijlenbenadering

Wat is wijkanalyse / wijkprofiel?

-Staat niet in het woordenboek

-Wat kun je eronder verstaan?

1. Gegevensverzameling op wijkniveau

- **Inhoud:** varieert van smal tot brede gegevens sets, afhankelijk van je doel en definities, voorbeeld van gezondheid:
- afwezigheid van ziekte:gegevens over ziekte, demografie, beïnvloedbare determinanten
- of een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en maatschappelijk welzijn: ook gegevens over wonen en welzijn

2. Betreffende (alle) inwoners in een bepaald gebied

gepresenteerd op 4 cijferige postcode: grotere stadwijken en gemeenten, maar soms ook 6 cijferig

3. Selectie van beschikbare data: met als doel eenheid van taal, gebruik van dezelfde taal & definities

4. Het is een schatting, géén waarheid... proberen de werkelijke situatie van een wijk zo dicht mogelijk te benaderen

Waarom een wijkprofiel?

Probleem:

- Onduidelijk wat de problemen van de wijk zijn
- Geen ordening/inzicht/duidelijkheid over de beschikbare data
- Verschillende ervaringen
- Verschillende doelgroepen
- Verschillende doelen
- Verschillende visies

Oplossing:

Gezamenlijk visie en werkwijze maken op wat we in de wijk willen aanpakken op het gebied van .....**keuze!**

- Welke focus: economie, wonen, welzijn, zorg, preventie
- Wat (welke determinanten)
- Waar (grenzen gebied)
- Welke manier
- Hoe breed

Voor wie?

Doelgroep:

Wijkgerichte professionals op het gebied van .....

Wonen, welzijn, zorg en de organisaties waar zij werken

Dus voor/ door:

Woonconsulenten & wijkbeheerders

Wijkagent

Wijkmanager

Huisartsen / Praktijkondersteuners

Fysiotherapeuten / Diëtisten

Wijkverpleging / Maatschappelijk werker

Woonbegeleiders

Opbouwwerkers

.....

Welke datasets zijn bruikbaar?

- **Data van VAAM.nl (1)**

  - CBS populatie gegevens

  - Geëxtrapoleerde huisartsen registraties

  - NIVEL data

  - etc.

- Beschikbare data van **GGD/ gemeente**, bv gezondheidsmonitor of gemeentecijfers: dit zijn geen extrapolaties dus 'beter' / 'nauwkeuriger' (2)

- **Professionals** in de wijk, bijvoorbeeld vanuit HIS (3)

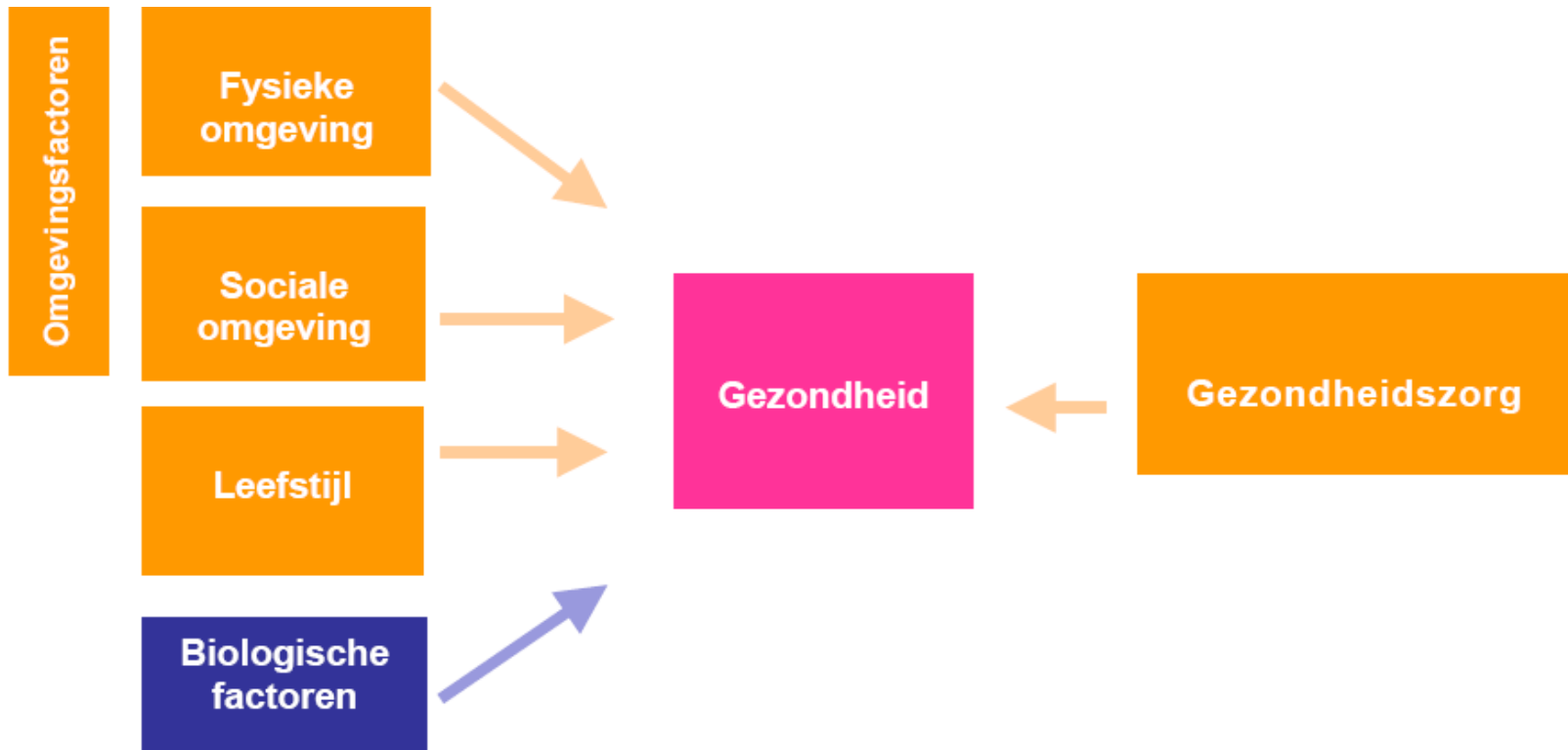

Welke keuzen maken voor bepalen van format?

- Wat is de **omvang** van de wijk?/ Postcode gebied
- Welke **populatie**? Welke leeftijdsgroepen?
- Is het mogelijk op dit **niveau** gegevens te genereren?
- Welke instanties hebben **relevante gegevens**?
- Welke **determinanten**: achtergrondkenmerken van wijk, Jaarprevalentie van HIS, leefstijlfactoren

Voorbeeld: Atelier Hatert

Wat zijn volksgezondheidsindicatoren?

HATERT - CONCEPT NOVEMBER 2010

Leefstijldeterminanten	(n)	prioriteit
Roken*	1802	
Beweegt onvoldoende*	1511	
Overmatig alcoholgebr.*	640	
(ernstige) overgewicht*	2558	
Eet dagelijks groente*	1918	
Eet dagelijks fruit*	1395	
Ontbijt dagelijks*	3895	

Psychosociaal	(n)	prioriteit
Psychisch ongezond*	1221	
Kans angst/depressie*	2849	
Hoge eenzaamheidsscore*	755	

Psychosociaal	(n)	prioriteit
Matig+slecht ervaren gzd. *	1047	

Ziekten	(n)	prioriteit
Hart- en vaatziekten		
Beroerte		
Angststoornis		
Depressie		
Kanker		
Dementie		

Ziekten (vervolg)	(n)	prioriteit
Diabetes*	233	
Diabetes‡	532	
Hoge Bloeddruk*	523	
Verhoogd Cholesterol*	407	
Astma/ Cara/ COPD*	523	
Ernstige rugaandoening*	349	
Artrose (gewrichtslijtage heup/knie) *	523	
Ernstig aandoening nek/schouder*	349	
Bewegingsapparaat		
Acute letsels		
1 of meer chronische aandoening*	1860	
2 chron. aandoeningen‡	578	
3 chron. aandoeningen‡	361	

Farmaceutische zorg (voorschriften)	(n)	prioriteit
Maagmiddelen‡	3495	
Cholesterolverlagers‡	3114	
Antibiotica‡	2818	
Kalmeringsmiddelen‡	4185	
Antidepressiva‡	2299	
Astma-/ COPD-middelen‡	3357	
Insulines‡	670	

Omgeving	(n)	prioriteit
Inwoners	9377	
Volwassenen (19-65jr)*	5814	
Mannen	4436	
> 65 jaar (gemeente)	2020	
> 65 jaar (Vaam) ‡	1423	
Lage opleiding*	2209	
Lage inkomens‡	3350	
Etniciteit: Westers	1497	
Etniciteit: Niet Westerse	1761	
Betaald werk*	3663	
werkloos*	174	
arbeidsongeschikt*	291	
Verkeersveiligheid		
S avonds-nachts onveilig voelen*	1570	
Openbaar groen		
Vervuiling en overlast		
(zeer)ontevreden over sociale contacten*	117	

Contacten 1e lijn	(n)	prioriteit
(extra lange) spreekuren huisarts‡	20564	
Visites huisarts‡	2233	
Telefonische consulten huisarts‡	4270	
Huisartscontacten voor psychische + sociale problemen	4724	
Contacten met fysiotherapeut‡	1393	

* gebaseerd op data uit de volwassenenmonitor, waarvan 5814 volwassenen (19-65 jaar), waarover de cijfers gaan (dat zijn 9377 inwoners voor Hatert totaal)

‡ gebaseerd op data van 't Nivel Vaam.nl, dat betreft 6570 inwoners met postcode 6535, ingeschreven bij de huisarts (0-100 jaar) waarover deze cijfers gaan.

Toelichting format Hatert

- Op basis van hoogste ziektelasten (Daly index: combinatie van sterfte en ziektejaren)
- **Rood** > gemiddelde van de referentieomgeving; **geel** = gemiddelde en **groen** is < dan gemiddelde.
- Leefstijlfactoren die meeste gezondheidsverlies betekenen.
- Beïnvloed**bare** determinanten
- Maar ook *beïnvloedende* determinanten

Andere vormen van wijkanalyses

Leefstijlenonderzoek Motivaction (www.motivaction.nl)

Voor meer informatie: Jasper Visscher +31 (0)20 589 83 83

Analyse consumenteninformatie (www.wdm.nl)

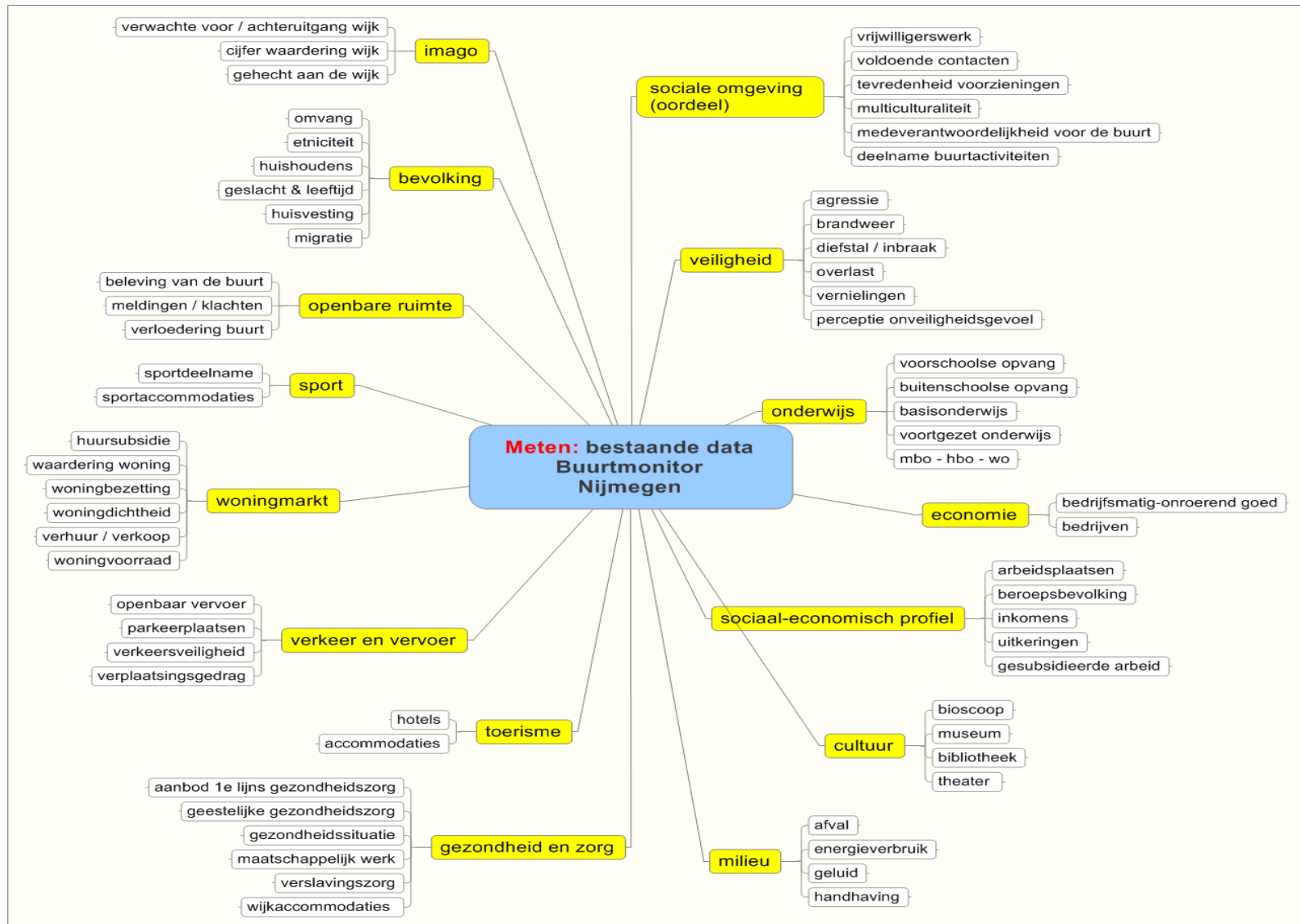
Voor meer informatie: Bern van Vulpen +31 (0)30 600 2000

Stads- wijkmonitor gemeente

(www.nijmegen.buurtmonitor.nl)

De gemeente: stads- wijkmonitor

Leefstijlen (Motivaction)

Diversiteits-denken: waarden versus sociodemografie

1956

Tv-presentator

circa € 150.000

Amsterdam

Clairy Polak

1955

Tv-presentator

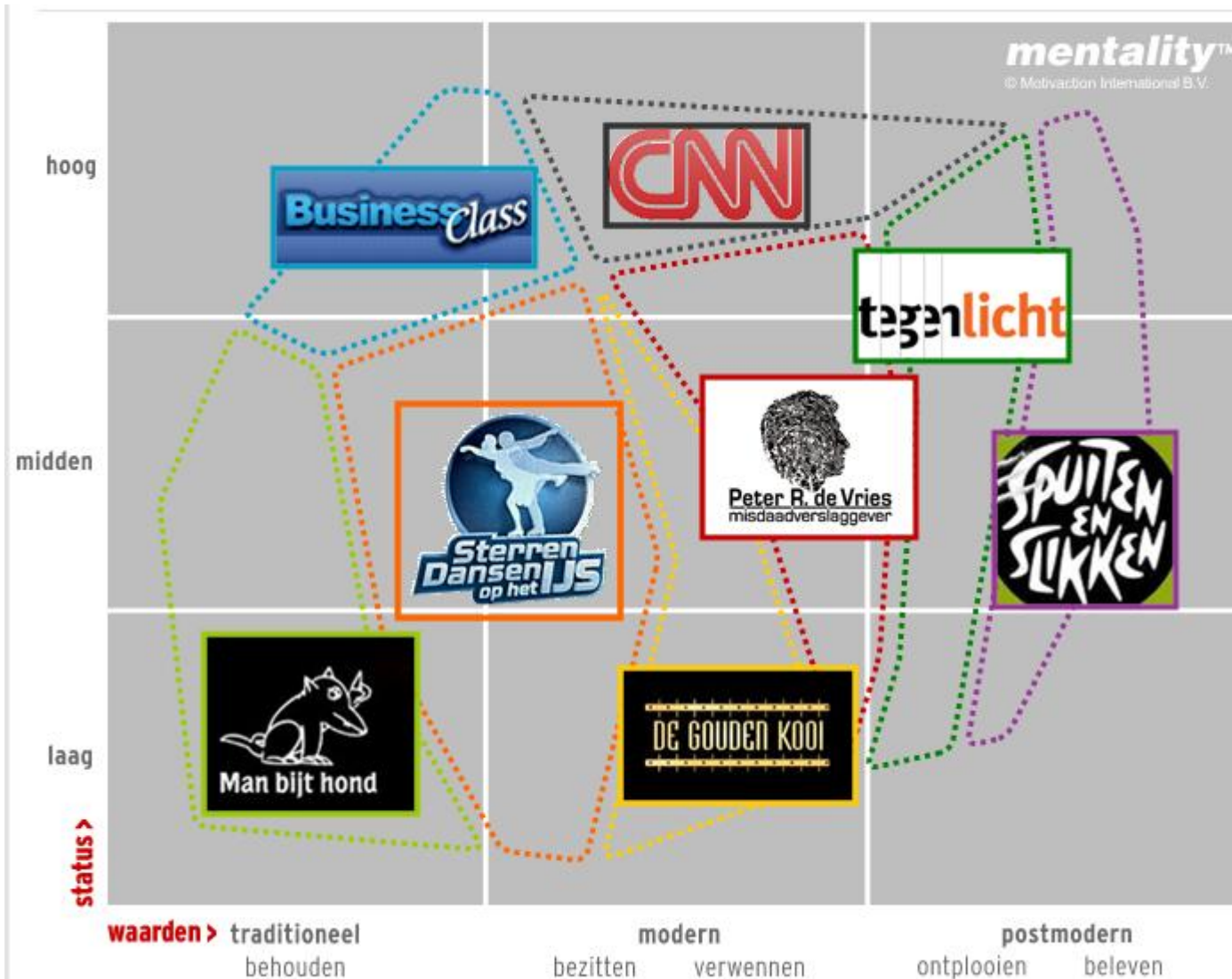
circa € 150.000

Amsterdam

Patty Brard

Leefstijlen (Motivaction)

Consumentenkennis Wdm

GeoMarktprofiel®

Gezinssamenstelling
Kredietwaardigheid
Werk en inkomen
Sociale klasse
Opleiding
Geboorte
Woning

Adres
Urbanisatie
Leefbaarheid
Wijk en buurt
Voorzieningen
Verhuisgedrag
Winkelgebieden

Telecom, internet, energie
Winkel- en koopgedrag
Hobby, sport, vakantie
Goede doelen
GeoTypen
Financiën
Media
Auto

Ordelijkheid
Impulsiviteit
Innovativiteit
Betrokkenheid
Merkgerichtheid
Risicobereidheid
Modegevoeligheid
Statusgevoeligheid

Vragen en discussie

Tijd om zelf aan de slag te gaan!

- Opdracht 1: *Van wijken weten*
- Opdracht 2: *Van data naar daden*

